

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра теорії та історії політичної науки

Іленьків Галина Василівна

**Методичні рекомендації та матеріали для вивчення
навчальної дисципліни**

**“ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ОСНОВИ GR-
МЕНЕДЖМЕНТУ”**

для студентів четвертого року навчання спеціальності 052 Політологія освітньо-
кваліфікаційного рівня «Бакалавр» (денна форма навчання)

Львів 2022

Затверджено на засіданні кафедри теорії та історії політичної науки
Протокол №12 від 28. 06. 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету
Протокол №271/7 від 26. 08. 2022 року

ЗМІСТ

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни	4
3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни	6
4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни	7
5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни	11
6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література.....	17
7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни	25
8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів	25
9. Розподіл балів, що присвоюється студентам.....	27
10. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку).....	28

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Дисципліна з виборчого блоку 3 «Публічна політика»
	Спеціальність 052 Політологія	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 1		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 90		8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2,9	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	<i>Лекції</i>
		26 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		26 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		38 год.
<i>Індивідуальні завдання: 0 год.</i>		
<i>Вид контролю: залік</i>		

2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни навчальної дисципліни

Навчальний курс „Проектний менеджмент та основи GR-менеджменту” є дисципліною з виборчого блоку “Публічна політика” для студентів спеціальності “Політологія”. Вона викладається в 8 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Дисципліна «Проектний менеджмент та основи GR-менеджменту» покликана забезпечити формування у студентів необхідних знань та навичок для подальшого здобуття професійних знань, розуміння основ функціонування урядових відносин, загальних принципів та механізмів ведення GR-кампаній.

Метою навчального курсу «Проектний менеджмент та основи GR-менеджменту» є сформувати у студентів розуміння сутності, механізмів урядових відносин, базуючись на сучасних інструментах ведення GR-кампаній, познайомити з механізмами стратегування, проектного менеджменту, структурою владних інститутів та державного сектору загалом.

Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчального процесу необхідні знання про «governmentrelations», тобто урядові відносини та управління ними. Курс має на меті сформувати систему знань, необхідних для побудови стратегії та ведення менеджерської діяльності у взаємодії із державним сектором. Курс враховує взаємодію трьох секторів: державного, бізнесового та громадського із акцентом на державний.

Завдання курсу:

- сформувати у майбутніх фахівців вміння користуватися категорійно-понятійним апаратом з цього курсу, користуватися літературою та довідковим матеріалом з цієї проблематики;
- знати сутність, моделі та механізми GR-менеджменту, закономірності його функціонування і розвитку сучасного світі;
- розуміти проблеми GR-менеджменту, його технології та інструменти, визначати можливості використання ЗМІ та мережі Інтернет в GR;
- аналізувати діяльність GR-служби та визначати її можливості в розвитку державно-приватного партнерства.

За результатами успішного засвоєння курсу студент повинен:

знати:

- основні категорії GR-менеджменту, його функції, завдання та принципи реалізації
- структуру владних інститутів та відносин, базу нормативно-правових актів, регулюючих діяльність GR-менеджменту
- основи менеджменту та проектного менеджменту
- суть та специфіку моделей, інструментів GR-менеджменту та їхнього використання

вміти:

- розробляти стратегію взаємодії із владними структурами
- поєднувати моделі та інструменти GR-та PR- менеджменту

будувати та реалізовувати системні GR-кампанії

Крім того, в результаті успішного завершення курсу студент набуде:

- **спеціальних компетентностей:**

- Здатність застосовувати основні форми, способи і засоби політичного консалтингу.
- Здатність аналізувати та прогнозувати особливості впливу соціальних груп, груп інтересів та груп тиску на політичну реальність, організація та здійснення діяльності з захисту групових інтересів в політичному процесі.
- Здатність використовувати засадничі основи проектної діяльності як частини публічної політики, форм та механізмів зв'язку інститутів громадянського суспільства з інститутами державної влади.

Програмні результати навчання:

- Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
- Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
- Застосовувати здобуті навички для успішної консультативної діяльності в роботі з політичними лідерами, інститутами, органами державної влади та громадськими організаціями.
- Конструювати дизайн та реалізовувати соціально-політичні проекти, використовувати навички комунікації з громадським сектором та зв'язків з громадськістю в процесі реалізації цих проектів.

3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л.	п./с.	лаб.	інд.	ср.
1	1		4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Тема 1: Сутність урядових відносин. Основні детермінанти GR	8	2	2	-	-	4
Тема 2: Структура владних відносин	8	2	2	-	-	4
Тема 3. Основні завдання та функції GR-менеджменту	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Основи проектного менеджменту та його використання у GR	8	2	2	-	-	4
Тема 5. Моделі взаємодії влади, бізнесу та громадськості	8	2	2	-	-	4
Тема 6. Інструменти GR-менеджменту	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Моделі GR-менеджменту із органами державної влади та місцевого самоврядування	8	2	2	-	-	4
Тема 8. Адвокація та лобіювання основні інструменти GR-менеджменту	6	2	2	-	-	2
Тема 9. Взаємодія GR та PR-інструментів	6	2	2	-	-	2
Тема 10. Основні принципи GR-взаємодії у публічній політиці	6	2	2	-	-	2
Тема 11. Принципи ведення GR-кампаній	6	2	2	-	-	2
Тема 12. Особливості законодавства України у сфері GR	6	2	2	-	-	2
Тема 13. Перспективи розвитку GR-менеджменту в Україні	4	2	2	-	-	-
Разом – Змістовний модуль 1	90	26	26	-	-	38
РАЗОМ	90	26	26	-	-	38

4. Основна та додаткова література

Основна

1. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публіцистики : монографія / В. М. Бебик. – Київ : МАУП, 2005. – 440 с.: іл. – Бібліогр.: с. 432–437.
2. Гірняк О. М. Менеджмент : підручник для студентів вищих закладів освіти / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – Львів : «Магнолія 2006», 2017. – 352 с

Додаткова

- Клімович С. О. Дослідження government relations як комунікації між владою та бізнесом: термінологічний аспект. Стратегічні пріоритети. 2010. № 1. С. 82–85.
- Клімович С.О. Government Relations у Європейському Союзі: минуле, сучасне, майбутнє. Стратегічні пріоритети. 2012. № 1. С. 43–50.
- Королько В. Г. Паблік рилейшнз. Наукові основи, методика, практика. Підручник, 2-ге вид. доп. К. : Видавничий дім «Скарби», 2001. 400 с.
- Ожеван М. А., Ламонова П. GR-технології взаємодії влади та бізнесу: стан та перспективи в Україні. Актуальні проблеми міжнародних відносин ; Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. К., 2009. Вип. 84. Ч. I. С. 187-192
- Слісаренко І. Ю. Паблік рилейшнз в системі комунікації і управління: навчальний посібник. К. : МАУП, 2001. 104 с.

Інтернет-джерела

- Телешун С. Ефективне управління і публічна політика як напрям реалізації політичної влади в умовах кризи / С. Телешун / Політичний менеджмент. — 2009. — № 2(35). — С. 35-45. — укр. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778>://
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778) dspace
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778).
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778) nbuv
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778).
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778) gov
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778).
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778) ua
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778)/
[HYPERLINK "http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"](http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778) handle

HYPERLINK

"http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778"/123456789/59778

- Трілленберг В. Проектний менеджмент. Конспект лекцій і семінарів. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 95 с. URL: http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"//
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"library
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf".
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"wunu
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf".
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"edu
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf".
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"ua
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"/
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"files
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"/
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"EVD
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"/
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"kl
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"proekt
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"
HYPERLINK
"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"men

HYPERLINK

"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"

HYPERLINK

"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"trillinber
g HYPERLINK

"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf".

HYPERLINK

"http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf"pdf

- Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. — К.: Центручбової літератури, 2010. — 472 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf> HYPERLINK
"http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"elib
HYPERLINK "http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"/ HYPERLINK
"http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"local HYPERLINK
"http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"/ HYPERLINK
"http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"sk HYPERLINK
"http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"756391. HYPERLINK
"http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf"pdf
- [Furieux Cr., Ryan N. Modelling NPO–Government Relations: Australian case studies/ 2014/ URL: https://doi.org/10.1080/14719037.2014.895030](#)
- GrosseR. *International Business and Government Relations in the 21st Century*/ Cambridge University Press/2005 URL: <https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC> HYPERLINK
"https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"& HYPERLINK
"https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"lpg=PR8 HYPERLINK
"https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"& HYPERLINK
"https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x HYPERLINK
"https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"& HYPERLINK
"https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x HYPERLINK

[JANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)"dq=government%20relations%20management%20 HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) & HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)lr HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) & HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)hl=uk HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) & HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)pg=PR4#v=onepage HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) & HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)q=government%20relations%20management HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) & HYPERLINK

["https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)f=false

- Meznar Martin B., Johnson Julius H., Jr. Business-Government Relations Within a Contingency Theory Framework: Strategy, Structure, Fit, and Performance/ URL: <https://doi.org/10.1177/0007650305275305>
- Najam A. TheFourC'sofGovernmentThird Sector-Government Relations/ 2003/URL: <https://doi.org/10.1002/nml.10403>
- Rhodes R.A.W. Control and Power in Central-local Government Relations/URL: <https://doi.org/10.4324/9780429463518>

5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1: Сутність урядових відносин. Основні детермінанти GR

Технологія GR — це сукупність методів, інструментів, процесів, які використовує бізнес для досягнення своїх цілей. Серед них можна виділити: зниження податкового навантаження на бізнес; реклама; підвищення конкурентоспроможності; можливість впливу на законодавчі ініціативи; вирішення конкретних питань, які зачіпають інтереси бізнесу; розвиток галузі тощо. У своїй діяльності GR-фахівці використовують широкий набір інструментів для встановлення контакту з органами державної влади. Налагодження діалогу між владою і бізнесом може відбуватися з використанням таких інструментів, як укладення контрактів з державою, концесії, аутсорсинг, fundraising, foresight.

Основними етапами GR-менеджменту є інформаційна та аналітична діяльність; налагодження взаємодії з державою; представлення інтересів організації та вирішення питань державного значення на практиці. Інформаційна та аналітична діяльність — один з важливих етапів GR-менеджменту, основним завданням якого є аналіз і моніторинг інформації. Налагодження взаємодії з державою полягає в укладанні прямих контактів з нею. Механізми пошуку комунікації різні й залежать від масштабів діяльності, розмірів організації, а також рангу органу влади. Чим більша організація, тим легше їй налагодити контакт з державою у зв'язку з масштабами її діяльності.

Представлення інтересів організації та вирішення питань державного значення на практиці — це інструмент вибудовування рівноправного співробітництва з органами влади, а також вирішення проблем бізнесу. Держава, у свою чергу, отримує інформацію від першої особи, встановлює постійний контакт з організацією. Розвиток державного партнерства з бізнесом — одне з найуспішніших рішень, адже це вигідно всім, в т.ч. суспільству.

Тема 2: Структура владних відносин

Важливість встановлення міжнародного діалогу серед великих корпорацій і національних урядів у ході глобалізації світової економіки — основна передумова виникнення GR-менеджменту. Бізнесменам великих компаній довелося зважати на національні особливості ведення бізнесу в різних країнах. Уперше GR-підрозділи виникли у великих корпораціях, потім вже і в корпораціях меншого масштабу.

Відмінною особливістю європейського GR-менеджменту є той факт, що вплив спрямований не тільки на внутрішні національні, але й на наднаціональні органи влади, які входять до органів управління Євросоюзу. Консультативні комісії, комітети, які діють при будь-яких службах національних держав або органів виконавчої влади, — основні інституційні майданчики для взаємодії

бізнесу і держави. Друга відмінна риса — існування великих асоціацій підприємців, які сприяють зосередженню і задоволенню інтересів і потреб держави.

Тема 3. Основні завдання та функції GR-менеджменту

GR-менеджмент часто плутають з іншими поняттями, такими як PR, лобізм, комунікаційний менеджмент. Однак важливо розмежовувати ці поняття, оскільки GR і PR є найважливішими блоками комунікаційного менеджменту компанії, але мають різні об'єкти управлінського впливу (рішення органів державної влади, рішення громадськості); лобізм є технологією (інструментом) у рамках GR, який має більш політичну основу. Об'єднання цих понять може сприятливо позначитися на формуванні відносин між владою і бізнесом. Особливо це стосується об'єднання GR і PR.

У міжнародній практиці існує безліч успішних прикладів об'єднання служб GR-менеджменту і PR у зарубіжних компаніях, завдяки чому ефективність дій GR-менеджменту підвищується за рахунок використання інструментів PR. Вагома частина взаємодії PR і GR — активізація зацікавлених осіб на підтримку проєктів. Основна стратегія такої активізації — утворення коаліцій, в основному тимчасового характеру, які займаються тільки одним питанням, і в цю коаліцію можуть входити як міжнародні агенти, так і агенти з самої країни. Зазвичай у таких коаліціях переважають групові інтереси і практично відсутні особисті.

Тема 4. Основи проектного менеджменту та його використання у GR

Проектний менеджмент -- процес управління командою, ресурсами проєкту за допомогою спеціальних методів та прийомів з метою успішного досягнення поставленої мети. Класично найважливішими параметрами у процесі управління проєктом вважають виконання роботи у заданих обсягах, вчасно і в межах виділених коштів.

Спрощена організаційна підсистема або організаційна організація, яка використовується для формування команд проєктів на функціональну структуру. Отримана в результаті “матриця” організації відображає структуру формальних повноважень, відповідальність та звітності. Усе це спрямовано на призначення організаційного координатора для реалізації конкретних проєктів. У такому організаційному контексті виникають два взаємодоповнюючих організаційних підрозділи: команда проєкту та функціональні підрозділи.

Тема 5. Моделі взаємодії влади, бізнесу та громадськості

Одним з новітніх механізмів комунікації між державою, бізнесом та суспільством, дієвим інструментом представництва інтересів та забезпечення публічної політики в демократичних країнах світу є Government Relations (GR) – специфічний вид діяльності неурядових організацій чи бізнес-структур, спрямований на побудову ефективних та довгострокових відносин з органами

публічної влади для отримання не лише взаємовигідного, але й суспільно корисного результату.

Традиційно у всіх цих відносинах влада є домінуючою стороною. Вона не лише виступає з різними ініціативами, але й має необхідні ресурси та повноваження. Це дозволяє їй впливати на визначення виду відносин та формувати склад дійових осіб.

У контексті розвитку публічної сфери, що є простором для взаємодії приватних та публічних інтересів, GR-менеджмент сприяє гармонізації відносин між владою, бізнесом і суспільством на консенсусній основі, суттєво зменшує трансакційні витрати сторін у досягненні їхніх цілей та, синтезуючи приватні інтереси, трансформує їх в суспільні.

Тема 6. Інструменти GR-менеджменту

GR-менеджмент — це один з ефективних інструментів встановлення і розвитку взаємодії між бізнес-структурами та органами публічного управління з метою висловлення економічних інтересів бізнес-структур в системі державного регулювання економічних відносин.

Взаємодія корпорацій та урядових органів відбувається за допомогою різних форм GR, що дає можливість досягти найбільшого ступеня реалізації інтересів перших і змушує останніх враховувати їх при розробці політики та прийнятті нормативно-правових актів. Зокрема, активно використовується спонсорська допомога на користь політичних партій на виборах, залучаються професійні лобістські організації та представники наукових кіл, фінансуються PR та рекламні кампанії та ін. Все це дозволяє корпораціям впливати як на позицію пересічних громадян, так і на політику цілих урядів.

Тема 7. Моделі взаємодії GR-менеджменту із органами державної влади та місцевого самоврядування

Сучасний GR — це не діяльність з підкупу представників влади, а встановлення формальних і неформальних взаємовідносин з державою з метою досягнення організацією своїх цілей. Формування відкритих, позитивних, надійних партнерських відносин з використанням великої кількості інструментів — пряме призначення GR-менеджменту.

Особливістю GR в Європі є те, що він спрямований не тільки на внутрішньонаціональні органи державної влади, а й на наднаціональні органи влади у вигляді органів управління Євросоюзу. Основний інституційний майданчиком взаємодії держави і GR-менеджерів численні консультативні комісії і комітети, які діють при органах влади національних держав і виконавчих органах ЄС.

Особливості національних моделей задаються системою мислення, домінуючою в суспільстві; цінностями, переважаючими даній культурі;

історичними особливостями розвитку держави; типом політичної культури; моделлю взаємодії суспільства і держави.

Тема 8. Адвокація та лобіювання основні інструменти GR-менеджменту

Сьогодні лобіювання, адвокацію і GR сприймають як явища, що мають негативний характер. Зокрема, це відбувається через те, що в нашій свідомості просування своїх інтересів на державному рівні асоціюється з корупційними ризиками. Але насправді, дивлячись на світовий досвід, можна побачити, що саме ці інститути в суспільстві допомагають викоринити корупцію, захистити інтереси громадян і чинити реальний вплив на органи влади.

Якщо відійти від ідеалізації державного апарату, можна визнати, що в реальному світі держава є сукупністю різних соціальних груп, які й визначають напрями державної політики (концепція німецьких дослідників лобіювання Т. Лейф та Р. Спет). Фактично це відбувається тоді, коли ми віддаємо свій голос на виборах кандидатам, які, на нашу думку, концептуально будуть представляти наші інтереси в органах влади. Проте інколи це представництво відходить від наших інтересів. Натомість завдяки лобіюванню з'являється пряма можливість легального впливу на державні інститути задля захисту власних інтересів чи інтересів третіх осіб під час ухвалення тих чи інших рішень. Це створює конкуренцію між різними групами інтересів. Конкуренція, у свою чергу, підвищує рівень прозорості процесу ухвалення управлінських рішень та зменшує потенціал використання при цьому корупційних інструментів.

Тема 9. Взаємодія GR та PR- інструментів

GR – відносно новий напрямок, тому багато хто ототожнює його з PR. Ключова відмінність між цими двома термінами полягає у тому, що PR – ця взаємодія з усіма громадськими інститутами, тоді як фахівці з GR ведуть діалог лише з лідерами громадської думки і тим самим впливають на процеси публічної політики.

GR є новітньою формою взаємодії між групами інтересів, представленими переважно структурами бізнесу, та владою. Разом із добре відомими public relations (PR), лобізмом та public affairs (PA) GR є коректними та відкритим методом комунікації, яка є важливою для успішного демократичного розвитку суспільства, оскільки кожна група інтересів має право бути почутою, впливати на рішення влади, відкрито говорити про свої пропозиції та потреби. На сьогодні у світі послуги GR не забаганка для олігархів, а механізми та способи, які використовують і малі профільні асоціації, і громадські організації, і національні та релігійні спільноти, і великий бізнес.

Тема 10. Основні принципи GR-взаємодії у публічній політиці

Публічна влада в особі органів держави та місцевого самоврядування зацікавлена в розвитку бізнесу як основи економічного процвітання країни та її територій, а сам бізнес відчутно залежить від органів влади, ставлення до нього громадськості, співпраці на всіх рівнях суспільства. Саме GR забезпечує спрямування зусиль бізнесу на розвиток конкуренції як на внутрішніх ринках, так і досягнення ви-сокої конкурентоспроможності на світових ринках. Також GR відіграє значну роль у забезпеченні балансу між малим та середнім бізнесом із великими корпо-раціями в інтересах суспільства. До проблематики GR у взаємодії влади, бізнесу і громадськості належить участь бізнесових структур у політич-ному житті, їх прагнення посісти в суспільстві гідне місце.

Намагання бізнесу сприяти розвитку політичної сфери, а не лише економічним інтересам, відповідає потребам суспільства, а співпраця з ним політичних організацій дає змогу розширювати проблематику своєї діяльності, виходити на загальносуспільне опікуван-ня бізнесовими реаліями.

Суспільство потребує громадського контролю як за владними, так і за бізнесовими структурами. Задля цього, в рамках GR, до обговорення економічних та інших загальних проблем суспільства залучається широке коло інституцій громадянського суспільства. При цьому, як результат, визначаються чіткі та обґрунтовані критерії оцінювання якості урахування владними органами інтересів бізнесу і громадськості, що робить прозорою взаємодію влади, бізнесу та громадянського суспільства.

Тема 11. Принципи ведення GR-кампаній

Визначити, які методи та інструменти маркетингової комунікації використовувати та як найкраще їх поєднати, є проблемою для будь-якого маркетолога, який планує стратегію просування. Щоб полегшити процес планування, менеджери з маркетингу часто використовують підхід кампанії. Кампанія — це спланована скоординована серія маркетингових комунікаційних заходів, побудованих навколо однієї теми чи ідеї та спрямованих на досягнення конкретної мети.

Усі урядові та громадські комунікації мають бути чіткими, зрозумілими та доступними для всіх аудиторій. Ці принципи слід використовувати на етапі планування комунікаційних кампаній.

Тема 12. Особливості законодавства України у сфері GR

У розвинутих країнах GR вже багато років є нормальною практикою спілкування з державою. В Україні цей напрям комунікації ще недостатньо розвинутий, адже для нього необхідне відповідне середовище. Через це раніше ми частіше чули про лобізм, ніж про GR. Однак на шляху до Європейського Союзу державне регулювання України поступово відходить від авторитарного до ліберального підходу. Безумовно, великий вклад у це вносять міжнародні організації, які співпрацюють з регуляторними органами, проводять

просвітницьку діяльність і допомагають у питаннях адаптації національного законодавства до європейського.

Зараз саме час об'єднати зусилля бізнесу і держави для формування цивілізованого ринку GR-послуг. На першому етапі необхідна інституалізація професії "GR-спеціаліст", адже сьогодні відсутні єдині стандарти цього фаху, кваліфікаційні характеристики і типові посадові інструкції.

Окрім того, необхідно створити громадську організацію, спілку чи асоціацію, яка об'єднувала би GR-спеціалістів та компанії, які надають GR-послуги.

Створення інформаційного простору для обміну думками між спеціалістами для просування цивілізованих GR-технологій у корпоративну політику сприятиме зменшенню корупційної складової у політиці взаємодії між владою та бізнесом.

Відповідно на сучасному етапі можна говорити про використання GR-менеджменту на рівні провідних українських корпорацій, проте з суттєвими відмінностями від закордонної практики, насамперед, в частині цілеутворення — доволі часто мова йде не про синхронізацію стратегій держави та корпорацій, а повне ігнорування інтересів держави.

Подальший розвиток GR-менеджменту в Україні слід пов'язувати в першу чергу з розвитком інформаційного суспільства в нашій країні, посиленням прозорості державної політики та транспарентності корпоративного сектору.

Тема 13. Перспективи розвитку GR-менеджменту в Україні

Взаємодія з органами влади є найважливішою умовою ефективного функціонування підприємств, діяльність яких залежить від дозвольно-ліцензійної діяльності державних органів. В Україні це галузь зв'язку. Для здійснення своєї діяльності телекомунікаційним компаніям необхідно отримати значну кількість погоджень і дозволів в різних державних органах. Відкликання або припинення ліцензії може спричинити істотний негативний вплив на телекомунікаційні компанії.

Одним зі специфічних напрямків реалізації GR-менеджменту є соціальна відповідальність бізнесу. До її елементів відносять добровільну соціальну звітність, спонсорство і благодійність. Важливим її елементом виступає соціальне партнерство, використання якого дозволяє організації створити образ відповідального учасника соціально-економічних процесів, відповідального контрагента органів влади, що дає GR-менеджеру можливість підвищити ефективність своєї діяльності.

Важливим напрямком реалізації GR-менеджменту організацій є експертний супровід діяльності органів державної влади. Державні органи залучають представників комерційних і некомерційних організацій для аналізу

управлінських рішень або проектів, з метою отримання кваліфікованої та професійної оцінки. Здійснюючи експертний супровід діяльності органів влади, організація може сприятливо впливати на прийняття нормативних актів і зміна регулюючого впливу на галузь.

Активно розвивається в сучасних умовах такий напрям як регіональний GR, що спрямований на організацію співпраці з органами влади в регіонах та керівництвом великих муніципальних утворень.

6. Теми та зміст семінарських занять навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1

Тема 1: Сутність урядових відносин. Основні детермінанти GR

1. Сутність явища урядових відносин
2. Форми взаємодії державного, бізнесового та громадського секторів
3. Взаємозв'язки із іншими сферами життєдіяльності людини
4. Основні детермінанти GR-менеджменту.
5. GR як форма політичної комунікації.

Основні поняття: GR-менеджмент, урядові відносини, політична комунікація.

Література:

1. Діалог суспільства і влади : європейські правові стандарти та досвід : Збірка документів. Пер з іноз. мов / За заг. ред. В. М. Литвина. К. : Парламентське вид-во, 2011. 480 с.
2. Ємельянов В.М. Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком регіонів України: теорія, методологія, практика : монографія. Миколаїв : ПП Ємельянова Т.В., 2012. 420 с.
3. Квітка С.А. Державне управління формуванням партнерських відносин між владою та бізнесом в умовах соціальних перетворень : монографія. Дніпро : Грані, 2017. 268 с.
4. Королько В. Г., Некрасова О. В. Зв'язки з громадськістю: наукові основи, методика, практика : підручник. 3-є вид., доп. і перероб. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 831 с.

Тема 2: Структура владних відносин

1. Структура владних відносин та механізм поділу влади.
2. Системи державного управління та місцевого самоврядування.
3. Владні вертикалі та їхнє значення для GR.

Основні поняття: відносини влади, структура владних відносин, державне управління, місцеве самоврядування, владні вертикалі.

Література:

1. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік релейшнз : монографія /В. М. Бебик. – Київ : МАУП, 2005. – 440 с.: іл. – Бібліогр.: с. 432–437.
2. Гірняк О. М. Менеджмент : підручник для студентів вищих закладів освіти /О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – Львів : «Магнолія 2006», 2017. – 352 с
3. Телешун С. Ефективне управління і публічна політика як напрям реалізації політичної влади в умовах кризи / С. Телешун / Політичний менеджмент. — 2009. — № 2(35). — С. 35-45. — укр. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/59778>
4. Трілленберг В. Проектний менеджмент. Конспект лекцій і семінарів. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 95 с. URL: http://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf
5. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. — К.: Центручбової літератури, 2010. — 472 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf>
6. [Furneaux Cr., Ryan N. Modelling NPO–Government Relations: Australian case studies/ 2014/ URL: https://doi.org/10.1080/14719037.2014.895030](https://doi.org/10.1080/14719037.2014.895030)

Тема 3. Основні завдання та функції GR-менеджменту

1. Основні принципи формування завдань та діяльності GR
2. Коротко- та довгострокові перспективи у GR-діяльності
3. Функції GR-менеджменту
4. Основні форми GR-діяльності.

Основні поняття: завдання та принципи GR, перспективи GR, функції GR, форми GR.

Література:

1. Беззубко Л. В., Девятка В. В. Взаємодія громадських організацій, місцевої влади та підприємців : монографія. Донецьк : Норд комп'ютер, 2007. 300 с.
2. Клімович С. О. Дослідження government relations як комунікації між владою та бізнесом: термінологічний аспект. Стратегічні пріоритети. 2010. № 1. С. 82–85.
3. Королько В. Г. Паблік релейшнз. Наукові основи, методика, практика. Підручник, 2-ге вид. доп. К. : Видавничий дім «Скарби», 2001. 400 с.

Тема 4. Основи проектного менеджменту та його використання у GR

1. Проектний менеджмент як система мислення та управління
2. Основи стратегування
3. Механізми управління проектами
4. Основні етапи GR-діяльності
5. Сучасні GR-технології.

Основні поняття: проектний менеджмент, основи стратегування, механізм управління проектами, етапи GR-діяльності, GR-технології.

Література:

1. Клімович С. О. Дослідження government relations як комунікації між владою та бізнесом: термінологічний аспект. Стратегічні пріоритети. 2010. № 1. С. 82–85.
2. Ожеван М. А., Ламонова П. GR-технології взаємодії влади та бізнесу: стан та перспективи в Україні. Актуальні проблеми міжнародних відносин ; Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. К., 2009. Вип. 84. Ч. I. С. 187-192.
3. Поташній Ю. М. Лобізм по-українськи. Віче. 2011. № 11. URL : <http://www.viche.info/journal/1494>.

Тема 5. Моделі взаємодії влади, бізнесу та громадськості

1. Проактивна модель;
2. Реактивна модель;
3. Інституційна (корпоративна) модель;
4. Суб'єктно-асоційована модель;
5. Національна модель.

Основні поняття: моделі взаємодії, проактивна модель, реактивна модель, інституційна модель, суб'єктивно-асоціативна модель, національна модель.

Література:

1. [Furieux Cr., Ryan N. Modelling NPO–Government Relations: Australian case studies/ 2014/ URL: https://doi.org/10.1080/14719037.2014.895030](https://doi.org/10.1080/14719037.2014.895030)
2. GrosseR. InternationalBusinessandGovernmentRelationsinthe 21st Century/ Cambridge University Press/2005 URL: <https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC> [HYPERLINK](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)

[government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"ots=qNJANNJf4x](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)

[HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"&](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"dq=government%20relations%20management%20](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"&](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"lr](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"&](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"hl=uk](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"&](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"pg=PR4#v=onepage](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)

[HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"&](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"q=government%20relations%20management](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"&](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4) [HYPERLINK](#)

[https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4"f=false](https://books.google.com.ua/books?id=IHpKgV2wkTMC&lpg=PR8&ots=qNJANNJf4x&dq=government%20relations%20management%20&lr&hl=uk&pg=PR4)

Тема 6. Інструменти GR-менеджменту

1. Особливості та загрози особистих взаємодій із владними структурами
2. Аналіз та прогнозування
3. Адвокація та лобіювання
4. GR-кампанії, як система всіх необхідних для реалізації мети інструментів

Основні поняття: аналіз, прогнозування, адвокація, лобіювання, загрози.

Література:

1. Meznar Martin B., Johnson Julius H., Jr. Business-Government Relations Within a Contingency Theory Framework: Strategy, Structure, Fit, and Performance/ URL: <https://doi.org/10.1177/0007650305275305>
3. [Najam](#) A. TheFourC'sofGovernmentThird Sector-Government Relations/ 2003/URL: <https://doi.org/10.1002/nml.10403>
2. Rhodes R.A.W. Control and Power in Central-local Government Relations/URL: <https://doi.org/10.4324/9780429463518>

Тема 7. Моделі взаємодії GR-менеджменту із органами державної влади та місцевого самоврядування

1. Особливості GR у сфері державної влади.
2. Особливості GR із органами місцевого самоврядування
3. Політичне представництво.

Основні поняття: моделі GR, державна влада, місцеве самоврядування, політичне представництво.

Література:

1. Слісаренко І. Ю. Паблік рилейшнз в системі комунікації і управління: навчальний посібник. К. : МАУП, 2001. 104 с.
2. Сучасний виборчий PR: Навчальний посібник / В.В.Лісничий, В.О.Грищенко, В.М.Іванов та інші. 2-ге видання, перероб. та доповнене. К. : Видавничий дім «Професіонал», 2004. 384 с.
4. American League of Lobbyists Code of Ethics. URL : <http://www.alldc.org/ethicscode.cfm>.
5. Bentley A. F. The process of government; a study of social pressures ; new ed., with introd. by H. T. Davis. Evanston : Principia Press of Illinois, 2014. 501 p.

Тема 8. Адвокація та лобіювання основні інструменти GR-менеджменту

1. Сутність адвокації та лобіювання, їхні ключові відмінності
2. Взаємозалежність використання даних інструментів від мети діяльності
3. Форми та моделі поєднання інструментів для реалізації поставлених цілей
4. Досвід зарубіжних країн з регулювання адвокації та лобізму.
5. Розвиток лобізму в Україні та його специфіка.
6. Прямий одноосібний (індивідуальний) лобізм. Клановий лобізм.
7. Багатовекторне лобіювання.

Основні поняття: адвокація, лобіювання, адвокація та лобіювання за кордоном, адвокація та лобіювання в Україні.

Література:

1. GR та PR менеджмент в контексті економічної безпеки : монографія / за ред. проф. Мігус І. П. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2014. 376 с. URL : https://www.academia.edu/35292876/МІНІСТЕРСТВО_ОСВІТИ_І_НАУКИ_УКРАЇНИ.
- 2) Базілевич Д., Нестерович В., Федоренко В. Інститут лобіювання в Україні та за кордоном : походження, проблеми, перспективи розвитку : науково-інформаційне видання ; Інститут професійного лобіювання та адвокатів. К., 2015. 105 с.

- 3) Діалог суспільства і влади : європейські правові стандарти та досвід : Збірка документів. Пер з іноз. мов / За заг. ред. В. М. Литвина. К. Парламентське вид-во, 2011. 480 с.
- 4) Ємельянов В.М. Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком регіонів України: теорія, методологія, практика : монографія. Миколаїв : ПП Ємельянова Т.В., 2012. 420 с.

Тема 9. Взаємодія GR та PR- інструментів

1. Особливості PR-менеджменту
2. Основні PR- інструменти
3. Моделі взаємодії GR та PR- інструментів
4. Структура механізму GR-менеджменту.
5. Інформаційно-аналітична робота.
6. Налагодження системи комунікації з органами влади.
7. Представництво інтересів організації та вирішення питань практичної діяльності в органах державної влади.

Основні поняття: PR-менеджмент, PR-технології, система комунікації, політичне представництво.

Література:

2. GR та PR менеджмент в контексті економічної безпеки : монографія / за ред. проф. Мігус І. П. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2014. 376 с. URL : https://www.academia.edu/35292876/МІНІСТЕРСТВО_ОСВІТИ_І_НАУКИ_УКРАЇНИ.
- 2) Базілевич Д., Нестерович В., Федоренко В. Інститут лобіювання в Україні та за кордоном : походження, проблеми, перспективи розвитку : науково-інформаційне видання ; Інститут професійного лобіювання та адвокатів. К., 2015. 105 с.
- 3) Діалог суспільства і влади : європейські правові стандарти та досвід : Збірка документів. Пер з іноз. мов / За заг. ред. В. М. Литвина. К. Парламентське вид-во, 2011. 480 с.
- 4) Ємельянов В.М. Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком регіонів України: теорія, методологія, практика : монографія. Миколаїв : ПП Ємельянова Т.В., 2012. 420 с.

Тема 10. Основні принципи GR-взаємодії у публічній політиці

1. Явище публічної політики та вплив GR на її формування
2. Вплив публічної політики на формування суспільного порядку денного
3. Цілі, завдання та функції GR-служби.
4. Структура GR-служби.

5. Кваліфікація та обов'язки GR-менеджера.
6. Критерії ефективності GR-підрозділу

Основні поняття: публічна політика, порядок денний, функції GR-служби, структура GR-служби, критерії ефективності.

Література:

1. Квітка С.А. Державне управління формуванням партнерських відносин між владою та бізнесом в умовах соціальних перетворень : монографія. Дніпро : Грані, 2017. 268 с.
2. Королько В. Г., Некрасова О. В. Зв'язки з громадськістю: наукові основи, методика, практика : підручник. 3-є вид., доп. і перероб. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 831 с.
3. Мацкевич Р.М. Політико-правові засади формування інституту лобізму в Україні: монографія. Одеса : Фенікс, 2013. 168 с.

Тема 11. Принципи ведення GR-кампаній

1. GR-кампанії як система використання інструментів та як проект
2. Стратегування та планування GR-кампаній
3. Управління GR-кампаніями та управління ризиками

Основні поняття: GR-кампанія, стратегія, планування, управління GR-кампаніями.

Література:

1. Бабаєв В.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Управління проектами» / Бабаєв В.М. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 244 с.
2. Батенко Л. П. Управління проектами: Навч. посібник / Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. — К.: КНЕУ, 2003. — 231 с.
3. Кобилянський Л.С. Управління проектами: Навч. посіб./ Кобилянський Л.С. – К.: МАУП, 2002. – 200 с.
4. Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013“Управління проектами» денної форми навчання / О.М. Крайнік, Н.І. Тахтаджиева – Запоріжжя, ЗДІА, 2015. – 80 с.

Тема 12. Особливості законодавства України у сфері GR

1. Нормативно-правова база діяльності GR-менеджерів, світова практика.
2. Особливості українського законодавства у сфері GR. Недоліки та можливості законного регулювання GR
3. Регіональний GR-менеджмент: сутність та особливості.
4. Соціальне партнерство як сучасна технологія GR-менеджменту.

5. Особливості його застосування за кордоном та в Україні.
6. Практика використання публічно-приватного партнерства:
7. зарубіжній досвід.
8. Можливості застосування GR-інструментів у податковій сфері.
9. GR-менеджмент в інвестиційній діяльності та його перспективи.

Основні поняття: нормативно-правова база, українське законодавство у сфері GR, соціальне партнерство, публічно-приватне партнерство, інвестиційна діяльність.

Література:

1. Прийняття проектних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В., Кічор В. П., Якимів А. І., Тимчишин І. Є., Янішевський В. С., Лебідь Т. В., Самуляк В. Ю., Когут І. В., Шишковський С. В. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 220 с.
2. Петрова Н.Б. Інноваційний менеджмент у прикладах і завданнях: навч.посібник / Петрова Н.Б., Мушинська Н.Ю., Чеканова Л.Г. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 248с.
3. Проектне фінансування: конспект лекцій / Укладачі: І.Д. Скляр, В.М. Боронос. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 77 с.
4. Руководство к своду знаний по управлению проектами, 5-е издание/ Project Management Institute (PMI). – Project Management Institute, Inc., 2012. – 614 с.

Тема 13. Перспективи розвитку GR-менеджменту в Україні

1. Сучасний стан розвитку професії GR-менеджера в Україні
2. Ризики ведення діяльності GR-менеджера в Україні
3. Перспективи законного врегулювання сфери GR
4. Перспективи розвитку професії GR-менеджера в Україні

Основні поняття: ризики GR-діяльності, GR-менеджмент, перспективи розвитку GR.

Література:

1. Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013“Управління проектами» денної форми навчання / О.М. Крайнік, Н.І. Тахтаджиева – Запоріжжя, ЗДІА, 2015. – 80 с.
2. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник / Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І./ За заг.ред.Л.В.Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432с.
3. Прийняття проектних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В., Кічор В. П., Якимів А. І., Тимчишин І. Є., Янішевський В. С., Лебідь Т. В., Самуляк В. Ю., Когут І. В., Шишковський С. В. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 220 с.

7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Форми взаємодії державного, бізнесового та громадського секторів, Взаємозв'язки із іншими сферами життєдіяльності людини.	4
2	Основні принципи формування завдань та діяльності GR. Коротко- та довгострокові перспективи у GR-діяльності.	4
3	Функції GR-менеджменту. Проектний менеджмент як система мислення та управління.	4
4	Моделі взаємодії влади, бізнесу та громадськості. Особливості та загрози особистих взаємодій із владними структурами.	4
5	GR-кампанії, як система всіх необхідних для реалізації мети інструментів.	4
6	Адвокація та лобіювання. Сутність адвокації та лобіювання, їхні ключові відмінності.	4
7	Особливості GR у сфері державної влади. Особливості GR із органами місцевого самоврядування.	4
8	Управління проектами, як специфічна галузь менеджменту	2
9	Форми та моделі поєднання інструментів для реалізації поставлених цілей. Особливості PR-менеджменту. Основні PR- інструменти.	2
10	Моделі взаємодії GR та PR- інструментів. Явище публічної політики та вплив GR на її формування.	2
11	Стратегування та планування GR-кампаній. Управління GR-кампаніями та управління ризиками.	2
12	Особливості українського законодавства у сфері GR. Недоліки та можливості законного регулювання GR.	2
	Разом:	38

8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль

Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час семінарських занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни „Сучасні теорії політичних змін та розвитку” оцінюється за п’ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді та контрольний замір знань. Одержаний результат множимо на коефіцієнт 10. За семестр студент набирає до 50 балів.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- Есе (письмова робота, оформлена відповідно до вимог).

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за контрольний замір знань є підставою допуску до підсумкової форми контролю – заліку.

Контрольний замір знань

Контрольний замір знань проводиться відповідно до графіка навчального процесу.

Оцінка виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу. Використовується п’ятибальна шкала оцінювання.

Контрольні заходи з дисципліни „Проектний менеджмент та основи GR-менеджменту” проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи проводяться у вигляді письмової контрольної роботи. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми контролю: письмові завдання, усні колоквіуми та ін.

До контрольного заходу студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити самостійні завдання, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль

Позитивна оцінка поточної успішності за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни „ Проектний менеджмент та основи GR-менеджменту ” передбачена така форма звітності, як залік. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На заліку – максимально 50 балів. Для допуску до заліку студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 26 балів.

Залік може бути виставлений за результатами поточного контролю за результатами співбесіди зі студентом.

Залік проводиться в усній формі.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів із дисципліни, котра завершується заліком, становить за поточну успішність 50 балів. На заліку студент теж може отримати 50 балів.

Поточний контроль та самостійна робота						Сума	Залік
Змістовий модуль 1						50	50
1	2	3	4	5	6		

1, 2 ... 13 – теми семінарських занять у рамках змістовного модуля.

При оформленні документів за залікову сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Національна шкала	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Пояснення
5 (відмінно)	90-100	A	зараховано
4 (добре)	81-89	B	зараховано
	71-80	C	зараховано
3 (задовільно)	61-70	D	зараховано
	51-60	E	зараховано
2 (незадовільно)	25-50	FX	незараховано

	0-24	F	незараховано без права перездачі
--	------	---	--

10. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку)

1. Сутність явища урядових відносин
2. Форми взаємодії державного, бізнесового та громадського секторів
3. Взаємозв'язки із іншими сферами життєдіяльності людини
4. Структура владних відносин та механізм поділу влади
5. Системи державного управління та місцевого самоврядування
6. Владні вертикалі та їхнє значення для GR
7. Основні принципи формування завдань та діяльності GR
8. Коротко- та довгострокові перспективи у GR-діяльності
9. Функції GR-менеджменту
10. Проектний менеджмент як система мислення та управління
11. Основна стратегія управління
12. Механізми управління проектами
13. Моделі взаємодії влади, бізнесу та громадськості
14. Особливості та загрози особистих взаємодій із владними структурами
15. Аналіз та прогнозування
16. Адвокація та лобіювання
17. GR-кампанії, як система всіх необхідних для реалізації мети інструментів
18. Особливості GR у сфері державної влади.
19. Особливості GR із органами місцевого самоврядування
20. Сутність адвокації та лобіювання, їхні ключові відмінності
21. Взаємозалежність використання даних інструментів від мети діяльності
22. Форми та моделі поєднання інструментів для реалізації поставлених цілей
23. Особливості PR-менеджменту
24. Основні PR-інструменти
25. Моделі взаємодії GR та PR-інструментів
26. Явище публічної політики та вплив GR на її формування
27. Вплив публічної політики на формування суспільного порядку денного
28. GR-кампанії як система використання інструментів та як проект
29. Стратегування та планування GR-кампаній
30. Управління GR-кампаніями а управління ризиками
31. Нормативно-правова база діяльності GR-менеджерів, світова практика
32. Особливості українського законодавства у сфері GR
33. Недоліки та можливості законного регулювання GR
34. Сучасний стан розвитку професії GR-менеджера в Україні
35. Ризики ведення діяльності GR-менеджера в Україні
36. Перспективи законного врегулювання сфери GR
37. Перспективи розвитку професії GR-менеджера в Україні